

NĂM THỨ TƯ — SỐ 812

MỘI SỐ 5 xu

庚午年七月初七日

NGÀY THỨ BÂY 80 AOUT 1930

GIÁ BÁN	
DÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Mỗi năm	5.00
Sáu tháng	2.50
Tứ tháng	2.00

Mua báo phải trả tiền trước
Thư và manda gởi cho
H. TRẦN-BÌNH-PHIEN — Al
đảng quảng cáo, việc riêng
tùi thương ngã bị trước.

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE

每週出版二期：星期四及星期五

編者：H. TRẦN-BÌNH-PHIEN

印者：H. HUỲNH-THÚC-KHẮNG

總經理：H. QUỐC-QUÝ

總發行處：H. DÔNG-BÀ — Huế

Giá thiếp nái số 62

Giá thiếp：TIẾNG-DÂN — Số 62

Nº 13691

CẨM TƯỜNG ĐÔI VỚI KỲ HỘI-ĐỒNG CÁI-CÁCH

ở Huế ngày 8 Aout 1930

TÒA KIỂM-DUYỆT BỘ

Mục - đích chính -
trị tốt là mưu hạnh -
phúc cho đại-đa số,
chứ không phải là
vì số ít.

CUỘC THẾ TRUNG-HOA

SE RA THẾ NÀO

Năm 1911 Dân quốc thành lập, Mão thanh thất vị ; xem biểu điện thì giống như cách mạng đã thành công rồi, mà kỵ thực cái tên Mão-Thanh tuy đời khác mà cái lối Mão-Thanh vẫn còn nguyên. Trong đám cách mạng, một số người chân chính vẫn thấy rõ công cuộc cách mạng chưa triệt để mà tìm cách tẩn hánh, song phần nhiều thì thấy cạn nghỉ già, cho như vậy là thành công rồi, không nghĩ gì việc sau nữa. Một phần lớn quan lại Mão-Thanh, cũng nhân nhấp mà mạo cái tên dân đảng để giữ quyền lợi riêng, bọn quan phbeat đã khởi lên, mà trong đám đảng, nhiều người lại biến tật (như Trần-quynh Minh); khi ấy Tôn-văn-mới sinh ra cái chánh kiến liên Cộng.

Bó là nói về bè trong; còn bô ngoài dẫu tiên liệt cường đối với công việc cách mạng Tân có ý khinh rẻ, cho là không làm gì được. Kịp thấy cuộc Võ Hán khởi nghĩa, không bao lâu mà lập thành nước cộng hòa, vẫn ngó nhau mà có ý khinh輕, song tướng mục đích đảng cách mạng cốt đánh đập triều Mão-Thanh mà thôi, chứ không có ý hướng gì khác nữa. Lúc bấy giờ, Tôn-văn-tay từ chức Tổng-thống mà lại cuộc diễn thuyết & to-giới thương-hàm mở đầu nói câu : Hãy lại Tô giới. Khi ấy, các đế quốc biết bô cách mạng này không vua, bèn hieu nhau mà lo cách đổi phó. Đầu tiên chính sách Nhâh-hản chủ trương cải thuyền chia hai Trung-quốc, Nam phương Cộng hòa, Bắc phương Đế-chế, để tiêu-diệt bô cái thế lực cách mạng.

Câu chuyện trên xe

Đi chuyện xe lửa vừa rồi lại tình cờ gặp hai nhà trước tát. Một nghe câu chuyện của họ, nhưng mong mở rộng cái kiến văn của mình :

... Từ lúc thấy giới thiệu quyền

... của ông sao chưa thấy trên

báo chương giới thiệu quyền khác ?

Tôi mấy lâu cũng bận việc,

nên chưa viết được quyền nào nữa.

Nhưng nếu có viết được chỗ muôn

các nhà báo giới thiệu làm gì, vì

có nhà báo họ không tra sách minh

nên trong câu giới thiệu của họ

có hại cho sự liêu thụ. Bác thử

ngó xem, có sách gì người ta thích

đọc bằng tiếng ái tình, mà họ

bảo mình rằng sách ấy không hợp.

Ở giữa thế giới kim tiền này, nên phải

nghe lời họ thì cũng thật khó tính.

Nhưng nếu ông thử xoay về

các thư sách khoa học huyền bí như

đoán mộng, bài toán v.v. có lẽ cũng

có nhiều người thích đọc lắm chứ !

Vâng, ở Bắc-kỳ vì họ nghĩ

nhiều năm nay đã có thư

sách ấy ra đời ; nhưng cũng không

khỏi có người công-kiếm.

Nói như ông thì nếu mình

không muốn cho các nhà báo giới

thiệu, sợ họ nói xấu cho sách minh,

mà mình cũng có thể bán chạy, thì

có một phương báu già cho thật rẻ.

Vẫn biết thế, nhưng cũng phải

ngó lại đây, đây phải là...

nếu rẽ qua thì cũng không được.

Nhưng câu chuyện đến đây, mình ngồi

một bên cũng ngứa miệng, nói xen :

Thưa hai ngài, rẽ chừng nào ?

rẽ bằng cái quyền sách nọ, giày

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

thứ khác nhau nữa. Nhưng tiếc

thay là không có 5

cắt là cùng chử !

Nhưng xin lỗi

hai ngài, viết sách là một việc mà

muốn bán cho chạy là một việc khác,

và sách bán chạy với sách

giúp ích cho đời lại cũng là hai

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÀ JAB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KÝ

HUE

Vì sao mà tự tử?

Trong số báo 310 ra ngày 23 aout kỷ giáp có đăng tin một người cu-ly tên là Mẫn kẽ dẫu cho xe hỏa nghe mà tự vẫn. Về vụ ấy, nay nghe người ta nói rằng: Mẫn danh võ của ông chủ ga một cái lò đúc giá 250. Ông chủ ga bắt đèn. Mẫn nhà đã ngheo khù mà làm cũng không đủ nuôi thân, phải vay mượn của anh em được 250. Nhận dịp đó Huế, Mẫn xuống phố mua lò. Vào một nhà hàng nợ, trả đến 250 mu chả hàng mới bán. Mẫn tính nết thật thà, muốn chắc chuyện, lại nghĩ nhà hàng người ta giàu có không lẽ đợi của một người nghèo khù như mình làm gì, nên gói lại 250 để đi vay thêm \$10 cho dù mà lấy lu. Khi Mẫn trở lại thì mu chả hàng mảng chửi rủa đánh, chửi không có nhau tên. Ngay quâ, Mẫn đòi mãi. Mu chả hàng cho gọi lính bồ-lit đến dẫn lên bởi Cố. La gá, mải cõm ngõ dứa đôi, người ta thấy Mẫn nghèo khù nên nghĩ cáo là gian: Mẫn bị... nứa. Một phần thì true mà không kêu với ai được, một phần thì không có liều mà đến cho chủ ga, Mẫn bèn mượn hành xe hỏa mà xử việc đời!

Việc này chưa rõ thật hư tゞ nho, nếu quả thật như vậy thì cũng đáng thương đáng tiếc cho Mẫn.

P. S.

THANH-HÓA

Một vụ chết oan ức

Nguyên hôm 3 Aout 1930, lúc 10 giờ, bà Vũ-thị Dung 51 tuổi, ở nhà đi ra thăm ruộng, vừa bước chân ra bên đường về tay phải, bị xe ô-tô của Phạm-ngọc-Thanh ở Thành-hoa xuong t'am nhằm bị thương rất nặng. Cuối đó đã có tấm biển rao cho ô-tô di chậm, thế mà xe của Phạm-ngọc-Thanh chẳng những cho xe chạy như tên bắn lại còn lái sang tay trái làm cao bà kia bị thương như thế. Việc như vậy có ông Cầm-Sâm son và hai người Trương-duy-Sang và Hồ-thi-

Xoang thấy rõ. Ông Cầm làm biến bài, lì khâu cung và chứng từ song thi cho đem bà ấy lên nhà thương. Đã được nửa đường thi bà ta chết. Khi chết người con bà có trình quan Docteur và ông Cầm Thanh hóa. Ông Cầm bảo xe ô-tô Phạm-ngọc-Thanh chờ bà và để con bà mai táng, song Phạm-ngọc-Thanh không chờ, lén bồi mài đèn 12 giờ đêm rồi ép con bà viết giấy nhận. Con bà hàn dâu không chịu nhưng sau thấy xác mẹ như thế, thương làm qua nên phải viết. Mãi đến 1 giờ đêm mới chịu trả ô-tô về.

Có thể như thế có oan ức không? quan trên nên xét cho hòa bà Vũ-thị-Dung được ngay cưới nơi chín sao.

L. C.

NGHỆ-AN

Xét nhà bắt người
Hôm 10 Aout vào ngày 16 tháng sáu nhuận, lác một giờ chiều, quan Luyện Quỳnh-lưu cùng mấy tên lính lôi xét nhà của Nguyễn-xuân-Dao tức con ông Lý Độ ở xã Văn-thai. Nghe đâu có người báo rằng Dao có tang trùi nhiều sách vở và giấy mà cách mệnh, nhưng khi khám xét, không bắt được gì cả, nên câu Dao khỏi bị bắt. Hùa via!

Hôm 11 Aout vào khoảng 11 giờ đêm, quan huyện về xét nhà ông Phan-nhât-Uy ở làng Quỳnh-doi, huyện Quỳnh-lưu làm phòng viên cho báo Trung-hoa. Tuy không bắt được gì nhưng hiện ông cũng phải đối ra quan Sở tại xét hỏi.

Vào khoảng 5 giờ rưỡi chiều ngày 17 Aout, một toán lính khố xanh, ông không nái và ông Đỗ Dần, lương vào xét nhà ông Cầm ở làng Yên-linh, thuộc phủ Anh-sơn. Xét xong rồi bắt ông đi.

Sau đến xét nhà ông Cù Dài rồi cũng bắt người khinh ông vì ông bị ốm. Vừa ra đến ngoài thì gặp người con ông cũng bắt đi luôn.

Ba người bị bắt giải vào tinh-giam chưa biết ra sao.

HÀ-TĨNH

Mấy phát súng chí thiên
Quan huyện có hai con ngựa, cứ tối thi thả ra, không có ai giữ, để

đi ăn và phá hại lúa mà của dân chung quan. Hôm nái rủi các diễn chủ thấy ngựa ăn lúa đau lòng, ra đuổi đến tận huyện, rồi van nhau « Bọc lẩy! Bọc lẩy! ». Trong khi đó mèo đói linh, quan thức dậy nghe những tiếng van bén lẩy súng ra bắn chí thiện mấy phát.

Ich kÿ
QUÄNG-BINH

Át mò!

Về vụ án mạng người dân bà chết đuối ở làng Hòa-duyet, huyện Bố-trạch mà Huyện phái Lại mục Ph. ng. L. và thừa phái Ng. kh. Kh. về khám biên, sách nhiễu thế nào bị khôn chủ kêu tại tinh (bản báo đã có dâng trước) nay hai người ấy bị triệt về lịch hồn cõi.

Mỗi ròng quan huyện D. T. D. cũng có giấy bị triệt về tinh hồn cõi. Nghe đâu khôn chủ cũng có đơn lối Tòa sứ, không rõ vì vụ án này hay vì việc khác. Khi có giấy sức quan huyện về tinh, tại tông lý ký hào, tại tinh xin nguyên lưu quan huyện lại.

Dân đối với quan mà tỏ lòng ái mộ như thế có phải xuất tự lòng thành không? vì lỗi ái mố ấy chúng ta cũng thường nghe ngõ.

Tr. V.

QUÄNG-NAM

Báo cờ đỏ mà bị già khô hình
Năm ngoái có giấy Tỉnh tu cho Huyện nói rằng Trần Hoàn, Thủ-phụ, và một vài người nữa ở làng Mỹ-xuyên, thuộc huyện Duy-xuyên đều có tên trong số « tinh nghi ». Vì thế quan huyện thường châm dò cách cùi đồng mày người đó.

Trước ngày 17 Aout năm Trần Hoàn dâng sớm đi thăm lúa, (ruộng Hoàn ở về làng Mỹ khê), tinh cờ thấy cây cờ đỏ cầm tại ruộng mìn mà tên Kim dương đứng xem. Hoàn tự nghĩ mình là người bị mang cái tên tinh nghi, nay lại gặp việc lục lăng này p'ái đi báo Phó-lông mới được; nghĩ như thế rỗi mới đi báo Phó-lông dem cờ về tinh quan.

Mới ngày 13 Aout năm, quan huyện bắt Trần Hoàn giam hồi thi Hoàn lấy thiết sự khai ngay, tên Kim cũng bị bắt giam luôn.

Hôm nay Trần Hoàn bị khô hình (bị cùi một chun, cùi một chun đứng, một cùi ngày đêm). Trần

Tu biết làm, em ta một đứa rất khôn ngoan, và ta có thể tin cậy ở em được

— Thưa bà, xin bà cứ dạy đi, tôi sẽ vâng lệnh.

Trước hết em hãy châm nom về thân thể của em ta cho cần thận, đừng khi nào để cho người phải trả giá quá, và trong khi khỉ trời ướt lạnh lại càng gìn giữ cho lắm, vì người có bệnh hó, hè không khéo thi thoả ho lại, và quan thầy thache có nói kỹ hết được chứng bệnh ấy, thi ho có thể mò đê chữa cấp mới cho lành. Nếu em ta mà được lành một rốt thi đang vui mừng biết chứng nào!

Tôi cũng vậy, nên được thế, thi tôi mừng không xiết kệ.

Còn nốt của em ta là chứng cho cái mồi hổ lâm của em. Nhưng em đâu hổ lâm đến đâu, em cũng không phải là người bà con trong nhà.

Thôi vâng, nhưng cái đó cũng không làm cho tôi biết lòng yêu mến ông Vũ phản, xin bà an tâm.

Hoàn người hép hỏi, gặp việc tay trời, sét đánh, mà còn nghe tiếng dọa nạt: « ai theo cộng sản thì nhà nước đổi nhà, bắn chết, nên quá sợ, nay đã hóa dien, nói xóm, nói bậy, không tưởng đến sự ảo tưởng, không biết vợ con chí em gì hết, e không tránh khỏi cái nỗi chết oan.

Thế mà quan cho là giả dien, giả ngô, nghe đâu còn dâng hồi phương pháp dâng tra xét cho kỹ được mới thôi; lấy lý rằng cây tre làm cản cờ kia là tre khô mồi trầy mộc, không phải người làng Mỹ Xuyên thi ai đem đến.

Người ta nói vụ này là do anh em phò-tông V. c. B. có hiềm riêng với Trần Hoàn thế nào đó nên khuê dệt....

Rò chuyện lai cảo

BINH-DJNH

Ông Trần trọng Cơ bị bắt lại!

Ngày tháng 7 năm ngoái quan tỉnh xét nhà ông Cơ, không có vết gì song ông Cơ cũng bị giam hơn sáu tháng mới tha.

Nay ông Cơ và Quynh-hor dè dặt liền thiêu lì bị viên Bang-tà phao vu rồng: « nói việc chính trị » mà bắt ông. Hôm tháng chạp Annam vừa rồi, Bang-tà có hồi con ông Cơ cho cháu mình là Dinh-van. Thông mà ông Cơ không già, vì việc ấy mới sanh ra thù hiềm vu cáo chớ không gì lạ.

Hiện nay ông Cơ còn bị giam tại lịnh, chờ quan trên xét.

L. C.

PHAN-RANG

Pháp luật & dâu?

Vừa rồi ở Dran có chuyện bắt binh như sau này:

Vườn Nguyễn-Dôn ở béo cạnh vườn viễn-Bang-tà Nguyễn-hữu-Hiền. Ở giữa rào có trồng hàng chuối cây đẹp; viên Bang-tà muốn lấy đất qua vườn miêu mà trồng trại, bèn tháo hành ra cùng dời ba tên lính lấy dao rựa chặt phà hết cả. Kế đó Nguyễn-Dôn có lão thùng thuốc tây mua của biện Montés ở Hanol để dùng trong khi đau ốm. viên Bang-tà biêt đồng cũng lý trưởng đến nhà soái bắt, đem thùng thuốc ấy về nhà lấy bớt thuốc và tờ facture, lại bắt Nguyễn-Dôn giam cầm, treo hai chon lên đòn tay nhà, rồi bão nêu muôn súng thi bắn ra 500\$, không thi mươi năm tù.

Biết bao giờ cho bết những chuyện lạm quyền như vậy?

Khách qua đường

BẮC-KÝ

Một việc rất thường tinh

Bố chồng giết con dâu

Ban đồng nghiệp Đông-phương có dâng tin rằng:

Vừa rồi ở làng Nga-Mỹ, huyện Thành-on, llob Ha đông có tên Bich giết dâu nó với tên 9 tuổi (?)

Người cha đưa con gái nhỏ này, người làng Kim-ece, huyện Chourang-Mỹ, có nợ của tên Bich 20\$00; dâu lầu ngày mà chưa trả được, nên Bich bắt anh ta gán con gái lớn của mình

để làm vợ lẻ thứ ba cho nó. Người con gái lớn không chịu, nên nó lại bắt gán con gái nhỏ (9 tuổi) 7 dâu làm vợ con trai nó mới lên 7 tuổi (?).

Nó đại biết gì mà chịu cùng không, con nhỏ vélâm đầu Bich thi bị Bich hành hạ rái khô sô, não chuỷ-mảng, não dâng dập. Chuỗi mảng thi chả nói lamen gì, chờ dâng dập thi nhô mấy cũng biết đau, vì vậy con nhỏ kia nhiều lần toan trốn nhưng không thoát được.

Một hôm, chủ ruột con nhô ấy lên chơi nhà Bich, Bich bắt con nhô dâng béo cạnh quạt hẫu, không hiểu có dâu gi rõ ý, Bich dâng dập đánh chép coi nhô.

Sự phai chun dầu vào lưới tội, Bich bèn điều đình với người chủ con nhô kia (ông chủ hiềm có nhô!) mà dem tử thi bỏ vào trong một cái chum đựng rujen rồi chôn trong vườn.

Bich tưởng thế là xong việc, không ngờ người anh Bich người có lương tâm, gặp chuyện tàn ác như vậy không thể bỏ qua, bèn đến huyện Thanh-on phai giác. Quan huyện về khám, Bich trốn mất. Bất vụ Bich ra trả lời thi mụ này thà nhân cõi và chỉ chép chôn xác con nhô. Dào lên khán rồi cho mai táng và cho người di nhô Bich.

Vì cha không có 20\$00 trả nợ mà con nhô mới lên 9 tuổi phải đi làm

Nam-Thiên-Dường chuyên nghiên cứu thuốc Bắc và thuốc Nam — Cao, Đan, Hoàn, Tân.

Bại-lợ QUAN-HÀI — MU

Thầy giỏi thuốc hay mà có lòng từ thiện.

???

AN MẠCH CHO ĐƠN MÀ KHÔNG LẤY TIỀN

Am-hieu benh-linh người
Nam ta, am mach chua
benh, theo khoa hoc tan
thoi, rat la thanh hiem, chi
co thay thuoc

DIEU-NGUYEN DAI

DUOC PHONG

số nhà A21 hang Bong
cây da cua quyen
HANOI

Không nên bắt dây tờ thíc khuya..

Vì ngủ sớm, mai dậy khỏe làm việc mới xốc xă được, chờ các ông già bà lão ta thường tinh, thế nào cũng có mồi lung như xương, hay bảo dâu tơ dám bò nhiều khi đến hai ba giờ sáng.

Vậy, ban đêm muốn yên giấc, khôi phái phiền lụy đến ai, các ông, các bà, chỉ dùng thuốc Bồ-huylt-khu-phong Thâm-thien-duong mới khỏi hẳn được.

Mỗi chai giá 1\$50

Chuyện cung túc cười

V. D. ĐỒNG-HỘI. — Anh hỏi chi?

Người phu-xe. — Tôi tội cảm ơn ông.

V. D. ĐỒNG-HỘI. — Chuyện chi mà cảm ơn tôi?

Người phu-xe. — Tôi mừng quá!

V. D. ĐỒNG-HỘI. — Chuyện chi mà mừng?

Người phu-xe. — Ngày mốt tôi được cưới vợ!

V. D. ĐỒNG-HỘI. — Cưới vợ sao mà mừng? mà cảm ơn tôi?

Người phu-xe. — Tôi làm rõ đâ hơn một năm, chư lòn mực gia lối thô dàt cách mà mực cùi chua chiju cho làm lát cõi, cùi hện rây hện mai mai, lát đâ phát phiền. May bùa trước đây, nhờ ông cho lát ve dâu Khuynh-Điệp, lát đâ dem thang cho mực gia lối, mực bò mắng hòn hét bệnh đau-lung, mực mừng quá. Tôi thấy mực gia lối vui, lát xin cõi, mực cho lát, lát mừng quá!

Nhưng em ta lại không những cùi có người châm nom ở thàn thê mà thôi, em ta là cùi có người châm nom ở tinh thân nữa; cùi phải có người già cùi xem, đừng cho em ta có những mối cùi xem quá mạnh, vì có thể nguy đến tinh thần của em ta nữa. Vâi lại trong lát này ta nghe nói rằng em ta đương phái người dò rõ tin tức của cháu Ech-mong ta bên Anh. Chàng ta nói rằng những tin tức ấy em đều biết và dò rõ tin tức là em ta không phải là em ta không được.

Nhưng việc em làm cho ta là làm cho em ta là làm cho ta, mà những việc em làm cho ta cũng tức là làm cho em ta đó. Lát này giờ đây ta muôn sao em được hiểu rằng ta không phải như ai không biết ơn em đâu. Vậy em có muôn ta bảo Phò-lông dem cùi về tinh quan.

— Thưa bà tôi đương có tang.

— Cùi tang mà bón một cùi áo dâng, cũng không hai gi. Hiện bây giờ y phục em thật lát thô, ngồi ăn một cùi bón khi ra ngoài với em ta. Như thế thi khi nào em ngâm dâng cùi áo giáp lát là em nhớ đến anh ta. Đó là áo mặc ngoái, còn nhông quần áo khác cùi em ta e cũng không hơn tí nào.

— Thưa bà tôi săm những đâ này tại lâm bà La Se.

— Mù La Se may áo quần cho em bón được là khi em cùi di bón ra đọc đường kia chờ bảy giờ ông và phân đâ dem em về với ông an với ông bản, thi không thể dâng đâ của mực La Se được nữa, vì ngày nay em đã vê ở đây thi phải làm

Nhưng mực lối nái con B. rìn lát mực ngô lát từ chối, để lát rây mực cần dâng ai châm nom sẵn sòc; nhưng nó nghĩ lại cái đia vị của nó mà nó dâng lát

cũng đâ phu-xe bón, và ta sẽ làm cho em tinh nón đep, ta sẽ bón lát hót cùi do cho thát đep, mót cùi đâ bón khi ăn cơm và một cùi bón khi ra ngoài với em ta. Như thế thi khi nào em ngâm dâng cùi áo giáp lát là em nhớ đến anh ta. Đó là áo mặc ngoái, còn nhông quần áo khác cùi em ta e cũng không hơn tí nào.

Bà Ba tông nái vùa xong đâng đâng từ tinh mò mực hóc thao trong tâ áo quần, rồi đâng lại một cách rất khinh bỉ mà nói:

— Ta sẽ nói với em ta với thao gởi lại một người thợ thêu ở A-ting mót bón cho em, và mực cùi thêu sẽ dâng cho em nữa. Em hãy tin rây đâ ta đây; trong tâ áo quần, sẽ có mực thêu đâ, em mót khi em thêu những đâ quần áo, em sẽ nhớ đến ta. Thời bao giờ em hóng ngô đi và đâng quên kí cùi ta đâng nhẹ !

(Còn nữa)

CHI CÂY NƠI MÌNH

(PHIÊU-LƯU VÀ XÃ-HỘ

